

Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo korosti, että Suomen valtteja ruuantuotannossa ovat teknologia ja osaavat viljelijät. Tulevaisuuden ruokaketju –tilaisuuden juontajana toimi Ilkka Halava (oik.).

Teksti Hia Sjöblom, Kuvat Aleksii Poutanen

Ruokaketjun vuodot pitää tukkia

Ravinnekierrätyksessä piilee nousun mahdollisuuksia

Kun tiede, tutkimus ja käytännön osaaminen kulkevat käsi kädessä, on mahdollista saavuttaa tehokkaita ja hyviä tuloksia ruuan tuotannossa. Kantavana ajatuksena on tukkia pitkää ruokaketjua riivaavat vuotokohdat. Ravinteet on saatava talteen. Ne on kierrätettävä. Vain sillä tavalla voidaan turvata ruokahuollon tulevaisuus globaalisti. Tätä mieltä olivat Tulevaisuuden ruokaketju –tilaisuuteen kokoontuneet asiantuntijat.

Kun vain osa ruuan tuotantoon käytettävästä typestä ja fosforista onnistutaan kierrättämään ja kun lanta ei

löydä tietään lannoitteeksi takaisin pelloille, on selvää että jotain täytyy tehdä.- Ketä tämä ravinteiden kierrätys sitten koskee? Kenelle se kuuluu?, tilaisuuden avannut BSAG:n perustaja ja hallituksen puheenjohtaja, tohtori **Ilkka Herlin** haastoi kuulijat.

- Se koskee vain sinua, joka syöt!

Kaikkien huulilla

Baltic Sea Action Groupin ja Tekesin Green Growth -ohjelman rahoittaman NUTS -hankkeen yhteistilaisuudessa 10.2.2015 maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** totesi, että vaikka ruuantuotannossa eletään heikkoa aikaa, niin se on tulevaisuuden kasvua.

Orpo esitteli itsensä ruokaministerinä ja totesi ruuan olevan kaikkien huulilla. Katseet ovat kääntyneet biotalouden ja kiertotalouden tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Ministeri muistutti, että suomalaisen ruuantuotannon valtti on puhtaus, mistä syystä Kiinasta on juuri tullut myönteisiä merkkejä vientimarkkinoita ajatellen.

- Kiinan muuri murtuu, Petteri Orpo sanoi ja totesi luottavansa siihen, että suomalainen ruoka löytää tiensä Kiinan markkinoille.

Hän kertoi myös vierailustaan kiinalaisella mallitilalla, missä oli kymmeniä tuhansia nautoja, joiden lanta vielä toistaiseksi "vain oli läjitetty pihalle".

- Meillä on teknologiaa ja osaamista, Orpo kannusti myös kotimaassa panostamaan lannan käsittelyyn ja separoinnin kehittämiseen.

Hän kertoi myös innostuneena odottavansa Mynälahden pilotin käynnistymistä, koska Saaristomeren tila huolestuttaa ja hän tahtoisi nähdä meren hyvinvoinnin parantuvan.

- Itämeri on suurin ympäristöhuolestamme, Petteri Orpo sanoi.

Moraalia ja vastuuta

Taloustieteilijä ja professori **Sixten Korkman** lähestyi kiertotaloutta ekonomistina. Kansantalouden ajattelussa ympäristöasiat ovat vahvassa nousussa. Samassa putkessa ovat myös luonnonvarat ja raaka-aineet. Kiertoajattelu sen sijaan on tuttua. Kun resursseja kierrätetään, kiertoradan varrella hyödytään.

- Kiertotaloudessa on vielä paljon materiaalivuotoja, Korkman totesi ja kertoi, että joulukuussa Suomen Akatemian yhteyteen on perustettu Strategisen Tutkimuksen Neuvosto STN, joka arvioissaan ja kilpailutuksessa ottaa huomioon myös näitä asioita.

- Kun talous yskii, käy helposti niin, että ympäristöasiat jäävät jalkoihin. Täytyy muistaa, että kiertotalous voi olla vahvaa ja toimivaa. Kyse on myös moraalisesta vastuusta tulevaisuudesta, jotta seuraavillakin sukupolvilla olisi ruokaa, Korkman sanoi.

Viisi vuotta sitten

Päivälleen viisi vuotta aiemmin järjestettiin Baltic Sea Action Summit 2010 Helsingissä Finlandia-talossa. Siellä aloitettiin sitoumusten kerääminen Itämeren pelastamiseksi. Nyt sitoumuksen tehneitä on yli 260. Mukana on julkisen ja yksityisen sektorin edustajia.

Suomi sitoutui silloisen pääministeri **Matti Vanhasen** suulla ryhtyvänsä ravinnekierrätyksen mallimaaksi. Matkalla on edistytty. Tekemistä piisaa vielä.

Vanhanen arvosteli Suomea riivaavaa systeemijäykkyyttä ja nosti esiin esimerkkejä, jotka ovat pysäyttäneet hyviä tekoja. Hän heitti Yaralle haasteen Siilinjärven kipsikasojen purkamiseksi.

- Kun kerran on todettu, että peltoon levitetyllä kipsillä voidaan korjata ylilannoituksen ongelmia, miksi sitä ei voisi tehdä?, Vanhanen kysyi.

Matti Vanhanen toivoi, että Suomessa saataisiin liikkeelle systeemitason prosessi, etteivät hyvät ajatukset kaatuisi väärin jarruihin.

EU tarvitsee ruokapolitiikkaa

Samoissa problematiikoissa liikkui NUTS-hankkeen suulla puhunut Lappeenrannan yliopiston professori **Lassi Linnanen**.

- Ongelmia syntyy, kun maatalous on aina loppujen lopuksi valtioveltoista ja elintarvikkeiden sektori markkinavetoista. Siksi ajaudumme epäjohtonmukaisiin tilanteisiin.

Linnanen kaipasi EU:hun selkeää ruokapolitiikkaa, eikä nykyisenkaltaista sektorointia, missä esimerkiksi maatalous- ja energiapolitiikka ovat erillisiä. Ruokapolitiikan pitäisi olla toimiva kokonaisuus.

Ruokapolitiikka on vahva osa maailmanpolitiikkaa. Se kävi selväksi Ilkka Herlinin puheenvuorossa. Hän muistutti miten riippuvainen suomalainen maatalous on Venäjästä, mistä suurin osa tuesta tulee. Suomessa fosforia louhitaan Siilinjärvellä.

- Eikä sitä sitten muualla EU:n alueella tuotetakaan. Iso osa eurooppalaispelloilla käytetystä fosforista tulee Marokosta. Ongelma on globaali. Japani esimerkiksi on samalla tavalla typpiin riippuvainen Kiinasta kuin Suomi Venäjästä. Siksi olisi paras olla mahdollisimman omavarainen. Kiertotalous takaa jatkuvuutta ja ruuan tuotannolle mahdollisuuksia myös tulevaisuudessa, Herlin sanoi.

Tärkeä osa on ravinteiden kierrätys ja siitä odotetaan käytännön ratkaisuja Mynälähdessä pilotista, missä lannasta ja Itämeren rehevöittävästä massasta jalostetaan lannoitetta.

Lihansyönti sallittu

- Lehmä on hyvä lihaeläin, kunhan se on syönyt ruohoa eikä soijaa, Herlin tiivistä viestinsä käytännön tasolle.

Jo käytössä olevia ratkaisuja ravinteiden kestävämmästä käytöstä esittelivät tilaisuudessa mm. Honkajoki Oy sekä Itämeren-sitoumuksen tehneet Fazer, Hankkija ja Yara.